

ХІМІЧ Віта

Хмельницького національного університету

<https://orcid.org/0000-0001-8150-4769>e-mail: vita.chimich@ukr.net**КВАСНИЦЯ Олег**

Хмельницького національного університету

<https://orcid.org/0000-0003-2478-915X>e-mail: oleg.kvasnitsa@ukr.net**ДЕМЧЕНКО Наталія**

Хмельницького національного університету

<https://orcid.org/0000-0001-8493-1862>e-mail: nata.demchenko@ukr.net**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Процес підготовки висококваліфікованих фахівців з фізичної культури є важливим для розвитку сучасного суспільства. Вони повинні мати знання та вміння, необхідні для успішної роботи з учнями та вихованцями у своїй професійній роботі. Такий підхід дозволяє їм успішно застосовувати свої професійні навички на практиці та вносити значний внесок у суспільний розвиток. Проте, сьогодні вища освіта орієнтована на підготовку фахівців, які мають змогу сприймати та самовдосконалюватися відповідно до змін у суспільстві, розвиватися та отримувати нові знання. Так, підвищення рівня якісної підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту є одним із стратегічних завдань освітньої політики закладів вищої освіти на сучасному етапі. Це важливо для забезпечення якісної освіти у цій галузі, підготовки професіоналів з високим рівнем кваліфікації та підтримки розвитку спорту і фізичної активності в суспільстві. Проаналізувавши низку матеріалів різних науковців, було встановлено, що майбутні фахівці з фізичної культури повинні володіти високими та професійними якостями, а не лише фізичною активністю. Психолого-педагогічна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури має забезпечувати цілісне уявлення про роботу та мотивацію до професійної діяльності. У статті виділено та проаналізовано психолого-педагогічні умови, які орієнтовані на якісну підготовку майбутніх фахівців з фізичної культури.

Ключові слова: майбутні фахівці з фізичної культури, психолого-педагогічні особливості, професійна підготовка, фізична культура.

<http://doi.org/10.31891/pcs.2024.2.5>

**1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У
ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ
ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ
ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Сьогодення характеризується наявністю складних політичних, соціальних, соціально-економічних, екологічних та інших проблем. Одним з важливих напрямів державної соціально-економічної політики України у розв'язанні цих проблем є ефективний розвиток фізичної культури і спорту, метою якого визначено оздоровлення нації, формування здорового способу життя населення, виховання фізично міцного, здорового покоління [8]. Ці питання піднімаються у низці державних документів і розпорядженнях уряду України: закони України «Про вищу освіту» (2014), «Про освіту» (2017), Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»

(2016), постанови: «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади» (2016) та інші. У зазначених документах визначається головна мета, що фізична культура і спорт в нашому суспільстві виконує життєво важливі функції, консолідує всі вікові групи населення навколо цінностей здорового способу життя.

Професійна діяльність вчителя включає в себе зв'язок таких складових, як практичний досвід роботи та базові знання, що впливають на творчий розвиток учнів. Для отримання даних складових, фахівець фізичного виховання, чи то вчитель, чи тренер, чи викладач, має бути відповідно підготовлений за психолого-педагогічними аспектами [13].

Майбутній фахівець з фізичної культури має бути прикладом для своїх вихованців, він має покращувати свої знання та формувати це в процесі психолого-педагогічної підготовки. Головним результатом підготовки

майбутнього педагога уважатиметься усвідомлення вихованцями потреби у заняттях фізичною культурою та спортом.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Натепер існують нагальні питання якості та ефективності підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури, які розглядають у своїй науковій діяльності різні науковці зокрема: П. Джуринський, Т. Ковальова робили аналіз професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності [7], Л. Сущенко розглядала теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах [11], О. Безкопильний досліджував підготовку майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі [2], А. Чепелюк, Г. Безверхня, В. Цибульська опрацьовували психолого-педагогічні умови підготовки фахівців фізичного виховання [13].

Однак, актуальність порушеної проблеми, її соціальна значущість, наявність суперечностей, недостатній рівень її наукового обґрунтування зумовили вибір теми дослідження.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Питання психолого-педагогічної особливості підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури піднімаються в багатьох дослідницьких роботах і виділяють роль інформаційних технологій в сучасних умовах психолого-педагогічної підготовки. Інформаційні технології розкривають можливості для психолого-педагогічної підготовки фахівців в сучасних умовах. Вони можуть бути використані у підготовці до занять, для створення інтерактивних навчальних матеріалів, для спілкування з учнями та вихованцями, а також для постійного підтримування своїх професійних знань.

Однак, це питання потребує більш детального дослідження відповідно до теперішніх умов освітнього процесу та

підвищення зацікавленості до фізичної культури та спорту.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті є дослідження психолого-педагогічних особливостей підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури з урахуванням нинішніх вимог до освітнього процесу, які допомагатимуть підвищенню рівня ефективності підготовки висококваліфікованих фахівців.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Майбутні фахівці з фізичної культури мають свої особливості, які визначають психологічну та педагогічну підготовку. У багатьох закладах освіти зафіксована ситуація із недооціненням зв'язку психолого-педагогічної підготовки та фізичної культури. Це зумовлено сталою думкою, що фізичне виховання – це лише сфера рухових навичок та якостей. Унаслідок цього професійна майстерність фахівців не є розвинутою до найвищого рівня, через брак мотивації до професійної діяльності [13].

Науковці В. Даниленко, В. Толкач визначають майбутнього фахівця з фізичної культури та спорту як особистість, яка цілеспрямовано здобуває у закладах вищої освіти кваліфікацію відповідно до певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Разом з тим у такого фахівця протягом професійної підготовки в закладі вищої освіти повинен бути сформований відповідний рівень професійної компетентності, якої буде достатньо для вдалої трудової діяльності в усіх напрямках спортивного руху, урахувавши запити суспільства та ринку праці [6].

Дослідники С. Криворучко та Н. Білоус зазначають діяльністю майбутнього фахівця процес, який передбачає постійне вдосконалення – створення власного «почерку» в педагогічній діяльності. До того ж такий власний стиль викладання майбутні фахівці повинні навчитися створювати в закладах вищої освіти. Тому ця проблема є актуальною на кожному етапі розвитку суспільства й постійно потребує нових підходів і шляхів її вирішення [9].

Науковець К. Плотнікова наголошує, що майбутній фахівець – це особистість, яка

перебуває в постійному пошуку, та її професійна діяльність спрямована на творчий і руховий компоненти [10].

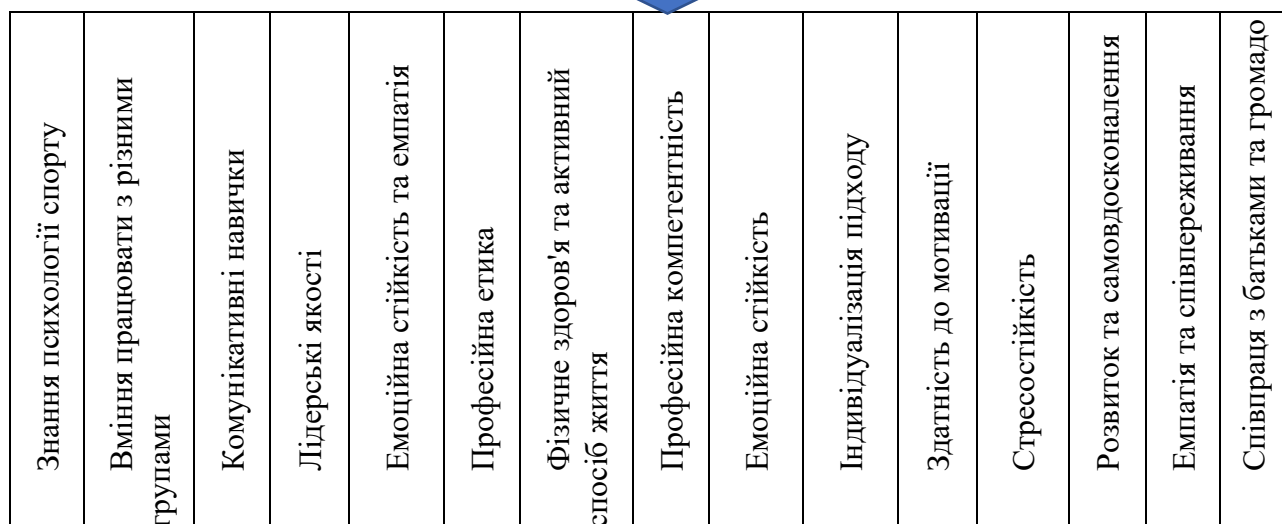
Майбутні фахівці фізичного виховання мають поєднувати у собі вимоги різного характеру та повинні заохочувати своїх вихованців дбати про своє здоров'я [1]. Як зазначають дослідники, виконання цих вимог можливе за умови наявності внутрішньої вмотивованості до даного виду діяльності та сформованого високого рівня культури здоров'я. Фізичне виховання є невід'ємною складовою системи освіти, воно забезпечує знаннями про здоров'я загалом, способи його укріплення та зміцнення, досягнення певної фізичної форми, високого рівня працездатності та творчої активності.

Підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності дає підстави

стверджувати, що це складний та цілеспрямований процес, який потребує відповідної системи знань, вмінь та компетенцій із урахуванням вимог системно-діяльнісного підходу в психолого-педагогічних і методичних роботах дослідників та практиків [13].

При підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури має враховуватися специфіка його діяльності. Сучасні методи фізичного виховання все більше інтегруються з повсякденним життям. При підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури актуально врахувати всі особливості, які мають формувати майбутню викладацьку позицію та ставлення до майбутньої професії.

Складові психолого-педагогічних особливостей майбутніх фахівців з фізичної культури

Знання психології спорту	Вміння працювати з різними групами	Комунікативні навички	Лідерські якості	Емоційна стійкість та емпатія	Професійна етика	Фізичне здоров'я та активний спосіб життя	Професійна компетентність	Емоційна стійкість	Індивідуалізація підходу	Здатність до мотивації	Стресостійкість	Розвиток та самовдосконалення	Емпатія та співпереживання	Співпраця з батьками та громадою
--------------------------	------------------------------------	-----------------------	------------------	-------------------------------	------------------	---	---------------------------	--------------------	--------------------------	------------------------	-----------------	-------------------------------	----------------------------	----------------------------------

Рис.1 Складові психолого-педагогічних особливостей майбутніх фахівців з фізичної культури (Розроблено авторами на основі літературних джерел)

Ми виділили деякі складові психолого-педагогічних особливостей майбутніх фахівців з фізичної культури (Рис.1), на нашу думку ці аспекти є лише деякими з багатьох психологічних та педагогічних особливостей, які визначають їх. Успішність у професійній діяльності значною мірою залежить від готовності розвивати ці якості та навички протягом усього кар'єрного шляху майбутніх фахівців з фізичної культури. Охарактеризуємо виділені складові психолого-педагогічні особливостей майбутніх фахівців з фізичної культури як:

– знання психології спорту: майбутні фахівці з фізичної культури повинні мати глибоке розуміння психологічних аспектів спорту, таких як мотивація, стрес, саморегуляція, спортивна психологічна підготовка тощо. Це допоможе їм краще розуміти потреби і можливості своїх учнів та вихованців;

– вміння працювати з різними групами: майбутні фахівці з фізичної культури повинні мати навички в адаптації своєї методики до різних вікових груп та рівнів фізичної підготовки. Вони повинні вміти створювати

індивідуальні програми для кожного учня чи вихованця;

– комунікативні навички: важливо мати здатність ефективно спілкуватися зі своїми вихованцями та учнями, мотивувати їх до досягнення результатів та підтримувати їх у труднощах. Це також включає в себе вміння працювати з батьками та іншими зацікавленими сторонами;

– лідерські якості: майбутні фахівці з фізичної культури часто виступають у ролі лідерів, які ведуть групи на тренуваннях чи участь у спортивних змаганнях. Тому важливо розвивати в них навички лідерства, сприяти формуванню командного духу та вміння мотивувати інших;

– професійна етика: майбутні фахівці з фізичної культури повинні дотримуватися високих стандартів професійної етики, включаючи повагу до своїх підопічних, конфіденційність і об'єктивність у відносинах з ними;

– фізичне здоров'я та активний спосіб життя: майбутні фахівці з фізичної культури відображають фізичну активність і ймовірно, мають власний досвід у заняттях спортом або фізичними вправами. Це може надати їм велику енергію та мотивацію для викладання та популяризації фізичної культури для своїх підопічних;

– професійна компетентність: майбутні фахівці мають мати глибокі знання у сфері фізичної культури, включаючи фізіологію, методику навчання спорту, психологію спорту тощо. Це дозволяє їм ефективно викладати та тренувати учнів та вихованців;

– емоційна стійкість: майбутні фахівці з фізичної культури повинні мати емоційну стійкість, оскільки робота з людьми може вимагати вміння ефективно керувати стресом та важкими ситуаціями;

– індивідуалізація підходу: кожна людина унікальна, тому майбутні фахівці з фізичної культури повинні бути здатні до індивідуального підходу до навчання та розвитку кожного учня з урахуванням їхніх потреб та можливостей;

– здатність до мотивації: майбутні фахівці з фізичної культури повинні вміти мотивувати своїх учнів або вихованців до досягнення спортивних цілей та покращення фізичного стану;

– стресостійкість: робота з людьми може бути важкою, тому фахівці з фізичної

культури повинні розвивати стресостійкість та вміння ефективно керувати емоціями в різних ситуаціях;

– розвиток та самовдосконалення: важливо постійно розвивати свої професійні навички та компетенції, оновлювати знання про нові методики навчання та тренування;

– емпатія та співпереживання: важливо мати здатність сприймати почуття та емоції своїх учнів або вихованців, щоб створити сприятливу атмосферу для навчання та розвитку.

– співпраця з батьками та громадою: майбутні фахівці з фізичної культури повинні мати навички співпраці з батьками та іншими членами громади для підтримки та розвитку спортивної діяльності серед молоді;

– емоційна стійкість та емпатія: оскільки робота з людьми потребує вміння розуміти їхні почуття та відповідати на них, майбутні фахівці з фізичної культури повинні бути емоційно стійкими та емпатичними. Це допомагає їм підтримувати мотивацію та позитивний настрій учнів у процесі навчання.

При підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури має враховувати нові умови, які з'являються завдяки сучасним тенденціям, міжнародним та національним вимогам до підготовки фахівців даної галузі. Фахова підготовка, як зазначає науковець І Гринченко, має відображати науково-методичні, обґрунтовані заходи вищих навчальних закладів, спрямованих на формування протягом всього періоду навчання готовності студентів до професійної діяльності у загально освітніх закладах з організації процесу фізичного виховання школярів враховуючи сучасні вимоги [4].

Науковець О. Тимошенко пропонує оптимізацію навчально-виховного процесу фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури стосується таких складових: форми навчання; види підготовки; організаційно-методичне управління професійною підготовкою: форми організації занять, моніторинг якості професійної підготовки, інноваційні методи навчання; професійна компетентність; готовність до здійснення професійної діяльності [12].

Л. Сущенко зазначає, що ефективним шляхом підвищення фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури, може стати використання засобів інноваційних технологій, організаційних та науково

методичних рішень, які підвищують можливість вищої педагогічної освіти студентів, активізують освітню діяльність, дозволяють оптимізувати процес підготовки соціально активного, компетентного фахівця, здатного продуктивно мислити й адаптуватися до нових форм і методів роботи [11].

Збільшуються вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців, потрібно покращувати та модернізувати навчально-виховний процес, а також запровадження інноваційних технологій для активізації змін у структурі його організації. Інноваційні технології мають розглядатися як засіб формування фахівця-новатора, який зобов'язаний засвоювати систему знань й формувати особисте професійне мислення.

Ми погоджуємося з науковцем С. Гуменюком, що система вищої освіти повинна передбачати створення гнучкої системи підготовки фахівця, що сприяє створенню умов для вибору, побудови і реалізації студентом індивідуальної освітньої траєкторії. Використання інноваційних засобів у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури полягає в тому, щоб застосування певних новацій призвело б до виникнення нового ефекту, результату в процесі розв'язання традиційних проблем по-новому. В освітньому середовищі реалізація інноваційних ідей повинна стимулювати підвищення продуктивності у діяльності викладачів і покращення навчально-виховного процесу для їх підопічних [5].

Майбутні фахівці з фізичної культури мають опановувати та використовувати інноваційні технології у професійній діяльності. Науковець О. Болотіна визначає, що фахівець з фізичної культури і спорту нової формації повинен знати: зміст інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту; форми, методи і принципи організації інноваційного навчання; медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту [3]. До майбутніх фахівців з фізичної культури висувуються нові вимоги на практичний та теоретичний підготовці в контексті використання інноваційних засобів навчання.

У відповідності до теоретичних знань, майбутні фахівці мають застосовувати інноваційні технології у: плануванні, при

проведенні практичних занять, застосовувати на заняттях та використовувати інноваційні технології, вміти оцінювати ефективність використання інноваційні технології і контролювати якість навчально-виховного процесу; розбирати й редагувати свою професійну діяльність, а також організувати й проводити наукові розвідки у сфері професійної діяльності.

Ми погоджуємося з науковцем О. Гуменюком, що процес модернізації в системі вищої освіти вимагає широкої розробки інноваційних і методично виправданих концепцій, педагогічних технологій і оволодіння ними майбутніми фахівцями в галузі фізичної культури і спорту. Однак ці технології поки не набули масового поширення в тому числі і в силу того, що вони у вищій школі не стали ще предметом широкого освоєння та застосування.

Розвиток цифрової грамотності при підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання сприяє досягненню широкого діапазону запропонованих компетентностей, які пов'язані з активним використанням інформаційних технологій в освітньому процесі, застосування знань про сучасні наукові дослідження та методи викладання. Це потрібно фахівцю нового формату в сучасному світі у якому постійно відбуваються культурно-освітні зміни.

Інноваційні технології можуть використовуватися у таких напрямках фізичного виховання, як: розробка та корегування тренувального процесу; контроль за фізичною працездатністю вихованців; контроль, спостереження та корегування за фізичним розвитком вихованців; зображення різних рухів графічним способом; створення цифрових комплексів фізичних вправ та інше.

Застосування інформаційних та комп'ютерних технологій у професійній діяльності майбутніх фахівців з фізичної культури сприяють підвищенню рівня компетентності в організації навчального процесу в освітньому просторі.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

При підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури потрібно приділяти значну увагу психолого-педагогічній системі, оскільки вона сприяє формуванню низці якостей, які в подальшому має застосовувати майбутній фахівець у своїй професійній діяльності. Система вищої освіти повинна окреслювати порядок підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання, що сприяє створенню умов для вибору й реалізації інноваційних засобів навчання.

Інноваційні технології розглядаються як засіб для покращення та засвоєння знань й формувати професійні уміння та навички у майбутніх фахівців з фізичної культури.

Перспективи подальших досліджень ми розглядаємо у вдосконаленні стандартних психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури відповідно до постійного оновлення вимог системи освіти та пошуку їх нових шляхів.

Література

1. Абдуллаєв А. К., Ребар І. В. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в сучасних умовах. Інноваційна педагогіка. 2019. №1(10). С. 67-70.
2. Безкопильний О. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі: теорія та методика: монографія, Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 552 с.
3. Болотіна О.В. Особливості підготовки майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи із школярами спеціальної медичної групи у сучасних умовах вищої освіти. URL: http://www.nbuu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vlush/Ped/2010_17_2/1.pdf
4. Гринченко І.Б. Сучасні напрями впровадження інновацій в професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури. URL: <http://www.nniif.org.ua/File/12gibsnv.pdf>
5. Гуменюк С.В., Фахова підготовка майбутніх учителів фізичної культури засобами інноваційних технологій – вимога часу, Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». ВИПУСК 2 (39), 2016. С.68-70
6. Данилко, В., Толкач, В., Данилко, М. Зміст роботи тренера-викладача. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. № 3 (11). 2010. С. 12 – 16.
7. Джурицький П.Б., Ковальова Т.М., Аналіз професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського Педагогіка, Випуск 3 (136). Одеса, 2021, С. 79-83
8. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти, монографія. МОН України, Уманський держ. пед. унів-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.
9. Криворучко, С. М., Білоус, Н. С. Вимоги до тренера-викладача при формуванні фізичної культури у студентів. Проблеми та перспективи розвитку спортивних ігор и одноборств в вищих учбових закладах. Збірник статей X Междунар. науч. конф., 7 лютого. 2014 р. Т. 2.: ХГАФК, 2014.С. 52 – 56
10. Плотникова, К. Р., Сутність феномену «тренер-викладач» та особливості його професійної підготовки. Освіта та педагогічна наука №2(171), 2019. С.24-31
11. Сущенко Л.П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2003. 46с.
12. Тимошенко О.В. Вплив особистості керівника на оптимізацію професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Неперервна професійна освіта: теорія і практика: наук.-метод. журн. Вип. 1-2. 2007. С.55-62
13. Чепелюк А.В., Безверхня Г.В., Цибульська В.В., Психолого-педагогічні умови підготовки фахівців фізичного виховання, Академічні візії, випуск 16/2023. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7621070> 79

References

1. Abdullaiev A. K., Rebar I. V. Osoblyvosti profesiinoi pidhotovky maibutnix fakhivtsiv fizychnoi kultury i sportu v suchasnykh umovakh. Innovatsiina pedahohika. 2019. №1(10). S. 67-70.
2. Bezcopylnyi O. O. Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do zdoroviazberezhuvalnoi diialnosti v osnovnii shkoli: teoriia ta metodyka: monohrafiia, Cherkasy: ChNU im. B. Khmelnytskoho, 2020. 552 s.
3. Bolotina O.V. Osoblyvosti pidhotovky maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do ozdorovchoi roboty iz shkoliaramy spetsialnoi medychnoi hrupy u suchasnykh umovakh vyshchoi osvity. URL: http://www.nbuu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vlush/Ped/2010_17_2/1.pdf
4. Hrynchenko I.B. Suchasni napriamy vprovadzhenia innovatsii v profesiinu pidhotovku maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury. URL: <http://www.nniif.org.ua/File/12gibsnv.pdf>
5. Humeniuk S.V., Fakhova pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury zasobamy innovatsiinykh tekhnolohii – vymoha chasu, Naukovyi visnyk uzhhorodskoho universytetu. Serii: «Pedahohika. Sotsialna robota». VYPUK 2 (39), 2016. S.68-70
6. Danylko, V., Tolkach, V., Danylko, M. Zmist roboty trenera-vykladacha. Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. pr. № 3 (11). 2010. S. 12 – 16.

7. Dzhurynskyi P.B., Kovalova T.M., Analiz profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury do fizkulturno-ozdorovchoi diialnosti. Naukovyi visnyk Pivdenoukraiynskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho Pedahohika, Vypusk 3 (136). Odesa, 2021, S. 79-83
8. Karasievych S. A. Pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno-sportyvnoi diialnosti u zakladakh zahalnoi serednoi osvity, monohrafiia. MON Ukrainy, Umanskyi derzh. ped. univ-t imeni Pavla Tychyny. Uman: VPTs «Vizavi», 2018. 204 s.
9. Kryvoruchko, S. M., Bilous, N. S. Vymohy do trenera-vykladacha pry formuvanni fizychnoi kultury u studentiv. Problemy ta perspektyvy rozvytku sportyvnykh ihor y odnorbortv v vyshchykh uchbovykh zakladakh. Zbirnyk statei Kh Mezhdunar. nauch. konf., 7 liutoho. 2014 r. T. 2.: KhHAFK, 2014.S. 52 – 56
10. Plotnykova, K. R., Sutnist fenomenu «trener-vykladach» ta osoblyvosti yoho profesiinoi pidhotovky. Osvita ta pedahohichna nauka №2(171), 2019. S.24-31
11. Sushchenko L.P. Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchykh navchalnykh zakladakh: avtoref. dys. ... dokt. ped. nauk: 13.00.04. Kyiv, 2003. 46s.
12. Tymoshenko O.V. Vplyv osobystosti kerivnyka na optymizatsiiu profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury. Nepreryvna profesiina osvita: teoriia i praktyka: nauk.-metod. zhurn. Vyp. 1-2. 2007. S.55-62
13. Chepeliuk A.V., Bezverkhnia H.V., Tsybul'ska V.V., Psykholoho-pedahohichni umovy pidhotovky fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia, Akademichni vizii, vypusk 16/2023. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7621070> 79

Abstract

KHIMICH Vita, KVASNYTSIA Oleh, DEMCHENKO Natalia

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL FEATURES OF TRAINING FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE

The process of training highly qualified specialists in physical education is important for the development of modern society. They must have the knowledge and skills necessary to successfully work with students and pupils in their professional work. This approach allows them to successfully apply their professional skills in practice and make a significant contribution to social development. However, today higher education is focused on training specialists who are able to perceive and improve themselves in accordance with changes in society, develop and acquire new knowledge. Thus, increasing the level of quality training of specialists in the field of physical culture and sports is one of the strategic tasks of the educational policy of higher education institutions at the current stage. Psychological-pedagogical training of future physical culture specialists should provide a holistic view of work and motivation for professional activity. The article highlights and analyzes the psychological and pedagogical conditions that are aimed at the quality training of future specialists in physical culture.

Scientists define future specialists in physical culture and sports as a person who purposefully acquires qualifications in higher education institutions according to a certain educational and qualification level. At the same time, during professional training at a higher educational institution, such a specialist must form an appropriate level of professional competence, which will be sufficient for successful work in all areas of sports movement, taking into account the demands of society. The future specialist is a person who is in constant search, and his professional activity is aimed at creative and motor components. Physical education is an integral part of the education system, it provides knowledge about health in general, ways to strengthen and strengthen it, achieve a certain physical form, a high level of work capacity and creative activity.

Keywords: *future specialists in physical culture, psychological and pedagogical features, professional training, physical culture.*

Стаття надійшла до редакції 15.06.2024 р.